

Regionální akční plán Strategie regionálního rozvoje Olomouckého kraje

(RAP SRR OK)

textová část verze k 30. 9. 2016

Olomoucký kraj patří dlouhodobě mezi méně rozvinuté regiony v rámci ČR. Přesto lze vnímat i pozitivní signály. Olomouckému kraji se daří od roku 2007 snižovat náskok ostatních krajů (mimo Prahy). Ze Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 až 2020 vyplývá, že výrazná část Olomouckého kraje se řadí mezi „hospodářsky problémové“ regiony. Tzn., že hospodářská výkonnost těchto regionů je hluboko pod výkonností ČR. To do značné míry ovlivňuje i jeho sociální a demografický vývoj i kvalitu života místních obyvatel. Výraznou koncentrací aktivit je možné identifikovat v centrální části území Olomouckého kraje v okolí krajského města Olomouce a dále v radiálních směrech v území podél rychlostní silnice R35 Olomouc – Mohelnice a dále podél silnice I/44 Mohelnice – Zábřeh - Šumperk, dále podél silnice I/46 Olomouc – Prostějov – hranice JMK a podél silnice I/55 Olomouc – Přerov. Dalším územím s výraznější koncentrací aktivit je území podél dálnice D1 Přerov – Lipník nad Bečvou – Hranice, které v podstatě navazuje na jádrovou oblast krajského města Olomouce a území kolem města Jeseník a dále na sever podél silnice I/44 na hranici s Polskem. V rámci území s výraznou koncentrací aktivit je dále možné identifikovat území, která mají výrazně dostředivý efekt aktivit. Jedná se přirozeně o centra osídlení, tedy krajské město Olomouc, města Prostějov a Přerov, území mezi městy Lipník nad Bečvou a Hranice, území mezi městy Šumperk a Zábřeh a město Jeseník.

Olomoucký kraj patří stále ke krajům s významným zemědělským sektorem (4 % zaměstnanců). Naopak významně pokulhává v oblasti ICT (0,7 % zaměstnanců v OK vs. 2,4 % v ČR) a profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti (6,2 % zaměstnanců v OK vs. 8,2 % v ČR). Z hlediska tvorby hrubé přidané hodnoty pak Olomoucký kraj profituje především ze zpracovatelského průmyslu (30 % v OK vs. 24 % v ČR). Vůči průměru ČR je naopak menší výkon především ve finančních službách, nemovitostech a profesní, vědecké a technické činnosti.

Ve srovnání s průměrem ČR vykazuje Olomoucký kraj nadprůměrný podíl nezaměstnaných osob na ekonomicky aktivním obyvatelstvu. Olomoucký kraj se řadí mezi 3 nejhorší kraje v ČR s nejvyšší mírou nezaměstnanosti čerstvých absolventů středních škol. Mezi jednotlivými ORP však v míře nezaměstnanosti existují výrazné rozdíly (nejhůře postižené jsou ORP Jeseník, Šternberk, Šumperk a Uničov), přičemž problémem se na jedné straně stává struktura nezaměstnanosti a nízký počet volných pracovních míst a na straně druhé existence nesouladu poptávky a nabídky na pracovním trhu. Podprůměrná je ve srovnání s ČR i výše průměrných mezd.

Výkonnost ekonomiky a situace na trhu práce jsou jedny z významných faktorů ovlivňující aktivitu regionu pro své obyvatele a kvalitu života v něm. Problémem je přetrvávající prohlubování disparit vůči jiným regionům v ČR i mezi jádrovými oblastmi a méně vyspělými územími kraje. Území s koncentrací problémových jevů s cílem eliminace negativních jevů je možné identifikovat v severní části Olomouckého kraje (v podstatě v rozsahu horských oblastí vymezených z jihu pohořím Nízký Jeseník) a dále na hranicích správního území Olomouckého kraje, konkrétně pak Konicko, Kojetínsko a území jižně od Lipníku nad Bečvou a Hranic. Z hlediska širších územních vazeb Olomouckého kraje a z hlediska jeho územního rozvoje představuje významnou územní bariéru a limit rozvoje kraje území Vojenského újezdu Libavá na východní hranici Olomouckého kraje. Z Vojenského újezdu Libavá se k 1. 1. 2016 vyčlenily tři obce, kterými jsou Město Libavá, Kozlov a Luboměř pod Strážnou.

V současné době dochází v Olomouckém kraji k výraznému stárnutí populace a zároveň dlouhodobě dochází k úbytku obyvatel měst a periferních venkovských oblastí se špatnou dostupností a zhoršenou nabídkou pracovních příležitostí. Závažný problém představuje i selektivní migrace, kdy odchází mladé a kvalifikované obyvatelstvo do okolních

hospodářských center (Praha, Brno a Ostrava). Naopak populačně ziskové území je město Olomouc a přilehlá zázemí ekonomicky rozvinutých měst.

Hlavní příčiny problémů, identifikovaných v kraji na základě analýzy problémových oblastí Olomouckého kraje, budou eliminovány prostřednictvím realizací aktivit RAP SRR OK. Určené aktivity RAP SRR OK jsou plně v souladu s platnými koncepčními dokumenty Olomouckého kraje a Strategii rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje 2015-2020.

1. Typologie území

V rámci území Olomouckého kraje byly na základě dokumentu Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje identifikovány tři základní typy území, a to: ITI Olomoucká aglomerace, městské aglomerace a venkovské oblasti.

ITI Olomoucká aglomerace

Integrovaná teritoriální investice (ITI) Olomoucké aglomerace představuje území se třemi dominantními jádry. Těmito jádry jsou města Olomouc, Prostějov a Přerov. Tato města představují přirozené prostředí pro výzkum a inovace a na ně navazující podnikání. Zároveň města ovlivňují rozvoj sousedních venkovských oblastí a jsou chápána jako významný faktor konkurenceschopnosti celého regionu. Intervence zaměřené na posilování měst a jejich seskupení jako motorů rozvoje regionů budou podporovat vytváření urbánních sítí schopných přenášet rozvojové a inovační impulsy do regionu.

ITI představuje významnou ekonomickou základnu Olomouckého kraje a je centrem dojížděky za službami celokrajského významu. Při srovnání s krajským průměrem vykazuje území regionálního centra dlouhodobě nadprůměrnou ekonomickou úroveň a vyšší nabídku pracovních příležitostí.

Ekonomika Olomoucké aglomerace se jeví jako velmi dobře diverzifikovaná a zahrnuje firmy tradiční i nové, českých i zahraničních vlastníků. Pro rostoucí trend zahraničních investorů je potřeba po obsazení průmyslových zón a brownfieldů nalézt disponibilní nemovitosti. I přes současně stagnující cestovní ruch obor představuje dynamicky se rozvíjející segment ekonomiky. Zvyšováním povědomí o destinaci, vylepšením jejího image, efektivní prezentací produktů cestovního ruchu a následnou spoluprací se subjekty cestovního ruchu se zvýší počet zahraničních turistů mířících do Olomouckého kraje.

Vysoké hodnocení kvality lidských zdrojů patří k nejvýznamnějším silným stránkám regionálního centra. Průzkum podnikatelského prostředí však současně signalizuje nedostatek pracovní síly s technickým vzděláním, nízkou inovační aktivitu a objevily se první příznaky „odlivu mozků“ z měst. Aglomerace má potenciál vytvářet podmínky pro stimulaci a rozvoj znalostní ekonomiky a tomuto odpovídá velký důraz na všechny aspekty rozvoje lidského kapitálu. Tomuto potenciálu napomáhá rozvoj vysokého školství, kdy vedle Univerzity Palackého zahájily svoji činnost soukromé vysoké školy neuniverzitního typu Moravská vysoká škola Olomouc a Vysoká škola logistiky v Přerově.

Území vykazuje, ve srovnání s obdobnými centry mimo kraj, nižší kvalitu života. Tím přispívá k prohlubování procesu selektivní migrace obyvatel. V dlouhodobém hledisku se území potýká se setrvalým úbytkem obyvatel a stárnutím populace. Naopak dochází k dynamickému růstu suburbánního zázemí, což s sebou nese požadavky na rozvoj technické infrastruktury a občanské vybavenosti a zvýšené požadavky na dostupnost území. Integrované územní investice se tedy týkají celkem 240 obcí. K 31. 12. 2014 čítala Olomoucká aglomerace celkem 452 016 obyvatel a jádrová města se na tomto celku podílela téměř 42 % (190 tis. obyvatel). Území Olomoucké aglomerace pro účely integrovaných územních investice je znázorněno v následující mapě.



Městské aglomerace

Městské aglomerace představují všechna města ORP mimo města náležící v území ITI Olomoucké aglomerace. Městské aglomerace se vyznačují podprůměrnou ekonomickou

výkoností, koncentrací ekonomických subjektů a úrovni poskytování veřejných i komerčních služeb. Kvalita a kapacita pracovní síly, společně s připraveností ploch a prostor pro podnikání jsou důležitými kritérii, která ovlivňují rozhodování vnějších investorů o umístění investice a předurčují možnosti vnitřních investorů ve městě zůstat a dále se rozvíjet i v budoucnu.

Současná oborová struktura podniků vychází z tradičních průmyslových oborů. Průmyslový potenciál tvoří podniky zpracovatelského průmyslu zejména strojírenského, kovodělného a potravinářského.

Města Jeseník a Šumperk se potýkají se zhoršenou dopravní dostupností vzhledem k strategicky nevýhodné poloze v Olomouckém kraji. Zkvalitněn by měl být také systém veřejné dopravy, neboť města jsou významnými centry dojížděky za prací a službami.

Z hlediska demografického vývoje dochází ke stagnaci nebo mírnému úbytku obyvatel. I zde je závažným problémem selektivní migrace kvalifikovaného obyvatelstva. Naopak populačně roste jejich blízké zázemí. Demografický vývoj je celkově provázen stárnutím obyvatelstva. Problémem může být nárůst sociálního vyloučení, růst počtu osob zasažených chudobou a lidí vyloučených z trhu práce. Důležité bude zajištění rozvoje sociálních a zdravotních služeb, které reagují na současný demografický vývoj a předcházení problémům souvisejícím se sociálním vyloučením.

Specifické je pro městské aglomerace horšící se životní prostředí následkem negativních dopadů silniční dopravy a vysoký počet energeticky náročných budov, který je zapříčiněn nedostatečným množstvím kapitálu na modernizaci.

Venkovské oblasti

Venkovské oblasti v rámci Olomouckého kraje lze obecně charakterizovat jako území s nízkou ekonomickou výkonností, špatnou dostupností veřejných služeb a nedostatečnou úrovní dopravního napojení na nadřazenou dopravní infrastrukturu, s vysokou mírou nezaměstnanosti plynoucí z nedostatku pracovních příležitostí. Úbytek obyvatelstva a migrace především mladých a vzdělaných lidí je příčinou nedostatečné odpovídající nabídky práce a nízké občanské vybavenosti.

Zároveň však nelze na rurální oblasti pohlížet jako na homogenní území bez zásadních rozdílů. V území Olomouckého kraje můžeme identifikovat dva základní typy venkova, a to „tradiční“ venkov, včetně periferních území, především v oblasti Jeseníků na hranicích s Polskem, a tzv. „příměstský venkov“, kde existuje funkční propojení s městskými územími, tedy zázemí aglomerace ITI a nejbližší zázemí městských aglomerací. Problémový je přitom především první typ.

Struktura i oborové zaměření podniků je vzhledem k rozdílnému charakteru území zařazených v tomto typu velmi rozdílná. Význam mají tradiční obory – kovodělné, potravinářské, strojírenské. Nadprůměrný je podíl primárního sektoru, a to jak na zaměstnanosti, tak na HDP.

Pro konkurenceschopnost těchto území je určující zejména zajištění jejich dopravní dostupnosti prostřednictvím napojení na krajskou páteřní dopravní síť.

Problémem venkovských oblastí je nedostatek volných pracovních míst, v oblasti kvality života pak neodpovídající občanská vybavenost – nedobudovaná technická infrastruktura a často neodpovídající dostupnost veřejných služeb a dostupnost základní zdravotní péče. Dlouhodobým trendem je stále výraznější prohlubování rozdílů mezi ekonomicky vyspělejšími částmi kraje a hospodářsky slabými a venkovskými regiony. Tím se stávají pro své obyvatele méně atraktivní. Výrazným problémem těchto území je kumulace jednotlivých negativních faktorů.

2. Rozvoj Olomouckého kraje

Ekonomický rozvoj

Olomoucký kraj dlouhodobě vykazuje podprůměrné hodnoty HDP/obyvatele a vysokou míru nezaměstnanosti.

Aplikovaný výzkum a inovace mají také nemalý dopad na vyvážený rozvoj regionu. Z dlouhodobého hlediska inovační proces umožňuje postupné sblížení venkovského a městského prostoru (snazší přeprava, komunikace na delší vzdálenosti nebo internet). Použití inovovaných postupů v zemědělství znamená usnadnění práce a přiblížení standardů na venkově standardům ve městech. Samotný výzkum a inovace jsou často vázány na existenci dostatečného zázemí – technického (laboratoře, výzkumná centra, zkušebny) nebo personálního (univerzity, výzkumné ústavy, výzkumná pracoviště). Proto se výzkumné a inovační procesy váží na tyto zdroje, které jsou nejčastěji ve větších městských oblastech a v ITI Olomouc – Prostějov - Přerov. V těchto oblastech vznikají tzv. póly růstu – místa, kde dochází k zvýšené intenzitě rozvoje, díky rozvoji nových technologií a jejich rychlé aplikaci do praxe. Takto vzniklé disparity jsou většinou vnímány pozitivně, úkolem regionálního rozvoje je přenést pozitivní výsledky do celého regionu.

Městské oblasti společně s aglomerací ITI tvoří ekonomickou základnu kraje. Jsou zde lokalizováni významní zaměstnavatelé, úspěšné podnikatelské subjekty s unikátní výrobou v celoevropském měřítku i vysoké investice do vědy a výzkumu. Dále je zde lepší dopravní dostupnost, podpora exportních aktivit, menší migrace vzdělaných osob, apod. Městské oblasti společně s městy spadající do ITI Olomoucké aglomerace jsou důležitými správními centry s vysokou koncentrací služeb a regionálního významu.

Sociální rozvoj

Především hospodářsky slabé a venkovské oblasti se potýkají s vysokou mírou nezaměstnanosti, a to především kvůli poloze, špatné dopravní dostupnosti, strukturálně postižené ekonomice, nedostatku velkých zaměstnavatelů, odlivu vzdělaných a kvalifikovaných osob, což může mít negativní dopad pro celé území. Tyto negativní vlivy dopadají na domácnosti, veřejnou správu i podnikatelský sektor a vyvolávají negativní multiplikační efekt, což s sebou v konečném důsledku přináší další pokles ekonomické aktivity.

Rozdíly mezi jednotlivými regiony kraje se promítají do oblasti lidských zdrojů, infrastruktury, míry nezaměstnanosti, v sídlech s projevy sociální exkluze, v sociálně vyloučených lokalitách nebo lokalitách s nárůstem obyvatel se ztíženým pracovním uplatněním a ohrožených sociálním vyloučením. Jsou zaznamenávány především u venkovských oblastí a u problémových lokalit městských oblastí - nárůst sociálního vyloučení v důsledku předluženosti a nízké úrovně vzdělanosti, která způsobuje nedostatečnou konkurenceschopnost lidí na trhu práce.

Pro oblasti Jesenicko a Moravský Beroun vznikly v roce 2015 aktuální strategické plány sociálního začleňování, ve kterých jsou zpracována konkrétní opatření strategie a jsou podpořeny souborem konkrétních projektových záměrů, jejichž realizace má za cíl významně posílit jak sociální situaci obyvatel regionu, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením, tak přispět k rozvoji regionu jako celku. Strategie navrhuje konkrétní aktivity z různých oblastí (zaměstnanost, vzdělávání, posílení sociálních služeb, prevence kriminality, prevence ztráty bydlení), které jsou vzájemně provázány a jejichž realizace bude muset být dobře koordinována.

Územní rozvoj

Převážně venkovské oblasti, na území Olomouckého kraje, se potýkají s úbytkem obyvatel a stárnutím populace. Nízká hustota osídlení a následná zhoršená dopravní dostupnost ve většině venkovských obcí snižuje atraktivitu těchto lokalit. Trend migrace převážně mladých a vzdělaných obyvatel se týká venkovských i městských oblastí. Městské aglomerace vykazují stagnaci nebo mírný pokles počtu obyvatel. Nejvyšší úbytek obyvatel z důvodu záporného přirozeného přírůstku a salda migrace zaznamenala města Šumperk, Jeseník a Přerov.

Vzhledem k demografickému vývoji a změně požadavků na sociální služby je nutné přizpůsobovat sociální služby potřebám obyvatel kraje, zejména posílit terénní služby. Pro zajištění kvalitních služeb hraje významnou roli zvyšování kvalifikace pracovníků v sociální

oblasti, motivace pro dobrovolníky i větší dostupnost informací o sociálních službách a jejich nabídce pro širokou veřejnost.

Dopravní a obslužná infrastruktura je v městských oblastech a aglomeraci ITI zatížena rozrůstající se osobní a nákladní dopravou, která negativně ovlivňuje život ve městech nadměrnými emisemi, hlukem a nedostatkem parkovacích míst. Špatný technický stav pozemních komunikací se nachází ve venkovské oblasti. Zároveň se venkovská oblast potýká s nedostatečně rozvinutým IDSOK. Městu Olomouc chybí rozšířená síť cyklostezek sloužící pro osoby mířící do zaměstnání a pro turisty, kteří chtějí využít atraktivit v okolí města Olomouce.

Oblast odpadového hospodářství je oblastí, kdy není výhodné především pro malé obce řešit celou problematiku jednotlivě. V řadě zemí Evropské unie je i legislativně zakotveno slučování obcí jako původců odpadu do svazků nebo systémů. Tyto systémy jsou pro obce výhodné z řady důvodů, ať je to logistika svozu odpadů, jejich společné třídění a recyklace, využívání, ať již materiálové nebo energetické. Jsou s větším množstvím odpadů daleko „silněji hráči na trhu“ s odpady nebo surovinami k recyklaci a následnému využívání.

3. Aktivity RAP SRR OK

Aktivity byly stanoveny ve shodě Olomouckého kraje a územních partnerů, kteří jsou plně zapojeni do součinnosti rozvoje Olomouckého kraje a současně zajišťují sběr projektových námětů přes Zásobník projektových námětů Olomouckého kraje a sekretariát RSK OK.

Pro osmnáct aktivit, které nelze financovat z Evropských strukturálních a investičních fondů, je nutné zřídit nové nebo výrazně rozšířit stávající národní dotační tituly. Některé z těchto aktivit jsou v současnosti částečně financovány z národních dotačních titulů nebo ze státních fondů ČR, ovšem ne všechny aktivity nebo všichni potencionální příjemci jsou z těchto státních prostředků podpořeni. Zároveň se vyskytuje problém s nedostatečnou alokací v rámci národních dotačních programů.

Podrobný popis aktivit Regionálního akčního plánu Strategie regionálního rozvoje Olomouckého kraje je uveden v platných programových dokumentech operačních programů a v příloze č. 1 – RAP SRR OK.

Obecný popis aktivit RAP SRR OK, které jsou nepostradatelné pro rozvoj Olomouckého kraje:

Silnice III. třídy – Z pohledu dostupnosti center jsou významné silnice III. třídy, které zajišťují dostupnost z odlehklých nebo obtížně přístupných částí regionu. Velké množství silnic III. třídy se vyznačuje velkou technickou zaostalostí. Z toho vyplývají jejich současné dopravní závady či omezení, které spočívají hlavně v nedostatečné šířce a nedostatečných směrových a výškových parametrech souvisejících s náročnou konfigurací terénu či špatným systémem odvodnění. Konstrukce silnic vykazuje navíc řadu statických poruch, neboť byly v minulosti stavěny na nižší dopravní zatížení. Statické poruchy jsou i významnou příčinou řady dopravních nehod. Nevyhovující stav silničních komunikací se také negativně projevuje v podobě zvýšených nároků na opravy silničních vozidel.

Délka 2 170,1 km tvoří celkovou silniční síť III. třídy v Olomouckém kraji. V rámci minulého programového období 2007-2013 bylo na území Olomouckého kraje nově vybudováno nebo zrekonstruováno 73,04 km silnic III. třídy. Podíl zrekonstruovaných a nových silnic III. třídy na celkové síti silnic III. třídy tvořil pouze 3,37 %. Předmětem aktivity jsou všechny silnice III. třídy z území Olomouckého kraje.

Mosty - Slabou stránkou silniční sítě je především technická zaostalost stávající infrastruktury. Současně dochází k postupnému nárůstu intenzity dopravy, což klade vyšší nároky na kvalitu infrastruktury nejen z pohledu její prostupnosti, ale i bezpečnosti. V Olomouckém kraji se nachází 1 534 mostů, z nichž 263 je špatným nebo havarijním stavu

(17,2 %). Předmětem aktivity jsou mosty, které nelze financovat z Integrovaného regionálního operačního programu - specifického cíle 1.1.

Průmyslové zóny – Z důvodu rozvoje místní ekonomiky a podpory zaměstnanosti je nutné zabezpečit místní podmínky pro podnikatelské subjekty. Z důvodu přívětivějších vlastnických vztahů a plnění hygienických norem na území průmyslové zóny je předmětné plánovat nové průmyslové zóny na krajích obcí. Firmy nadále plánují vytvářet nová pracovní místa, pozitivně kvitují existenci průmyslových zón na území Olomouckého kraje a významná část firem si nadále uvědomuje nutnost zajištění konkurenceschopnosti založené na využití výzkumu a vývoje. Olomoucký kraj vykazuje nadprůměrnou míru nezaměstnanosti a nízkou hodnotu hrubého domácího produktu na obyvatele (299 355 Kč), ve srovnání s ostatními kraji vykazuje za rok 2013 třetí nejhorší hodnotu z celé České republiky. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Místní komunikace a bezpečnost chodců – Oblast podpory je zaměřena na rozvoj území obcí Olomouckého kraje. Aktivita podporuje rekonstrukci popřípadě výstavbu místních komunikací, chodníků, přechodů pro chodce a součástí místních komunikací (mosty, lávky). Místní komunikace jsou zásadní pro dopravní obsluhu na místní úrovni. Současný stav místních komunikací vyžaduje v regionu rekonstrukci, popř. modernizaci. Požadavky na rozvoj sítě místních komunikací souvisejí především s napojením rozvojových zón, napojením občanské vybavenosti, atraktivnosti cestovního ruchu ale také se zlepšováním bezpečnostních parametrů dopravy.

Vzhledem k nedostatečným obecním rozpočtům a prováděným kanalizačním opravám v obcích, lze očekávat nadprůměrnou potřebu investic do místních komunikací. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů, ale částečně podporovanou z programu Podpora obnovy a rozvoje venkova. Je vhodné obdobný národní dotační titul zřítit i pro obce nad 3 000 obyvatel a podpořit v rámci aktivity i opravu, údržbu či výstavbu chodníků.

Sportovní areály (vnitřní a venkovní), dětská hřiště – Nositeli aktivity jsou obce, příspěvkové organizace obcí, místní akční skupiny, mikroregiony a spolky. Aktivita podporuje pohybové aktivity všech věkových skupin. Aktivita bude dosaženo prostřednictvím výstavby sportovních areálů a dětských hřišť nebo jejich rekonstrukcí. Nadváhou a obezitou trpí více než 57 % dospělé populace a rostoucí trend souvisí s ubýváním fyzické aktivity. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů, ale částečně podporovanou z programu Podpora obnovy a rozvoje venkova. Je vhodné obdobný národní dotační titul zřítit i pro obce nad 3 000 obyvatel.

Kulturní a společenské domy – Nositelem aktivity jsou obce Olomouckého kraje. Aktivitou bude podpořena rekonstrukce kulturních a společenských domů k rozvoji společenského zázemí v obcích. Kulturní zařízení Olomouckého kraje nabízejí veřejnosti řadu služeb zaměřených na všechny cílové skupiny od dětí až po seniory. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů. Současný stav nemovitostí zasluhuje podporu kulturních zařízení z národních zdrojů.

Inženýrské sítě pro bytovou výstavbu – Nositelem aktivity jsou obce. Aktivitou se podpoří rozvoj inženýrských sítí pro výstavbu nových rodinných domů. Menší obce s rozsáhlými stavebními aktivitami v letech 1997–2012 potvrzují proces suburbanizace, tedy směřování bytové výstavby do zázemí velkých měst. Podíl rodinných domů na celkové struktuře dokončených bytů v Olomouckém kraji za rok 2014 činí 53,5 %. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Obnova center obcí – Cílem aktivity je zvýšení kvality života v obcích prostřednictvím fyzické revitalizace části území ve vazbě na objekty občanské vybavenosti, veřejnou zeleň, veřejná prostranství a nové využití nevyužívaných urbanizovaných ploch. Jedná se

o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů. Částečně je aktivita podpořena z národního programu Podpora obnovy a rozvoje venkova, kdy příjemcem jsou pouze obce, které byly oceněny v rámci soutěže Vesnice roku. Nový dotační program je vhodné zacílit na všechny obce do 3 000 obyvatel.

V minulém programovém období 2007 – 2013 byla dotace Evropské unie určena pouze pro obce s více než 500 obyvateli. Na území Olomouckého kraje se nachází celkem 401 obcí. Obce v Olomouckém kraji patří k nejzadluženějším obcím v České republice a jejich závazky se v posledních čtyřech letech zvyšovaly rychlejším tempem než v ostatních regionech. Z tohoto důvodu si řada obcí nedovolí samostatně financovat neodkladné obnovy center.

Oprava a obnova památek místního významu – Památky místního významu jsou objekty, které vznikly v minulosti a které se výší svých uměleckých, architektonických historických a jiných hodnot neřadí mezi celostátně významné objekty, ale současně mají nezastupitelný význam pro lokalitu, ve které se nacházejí. Vážným problémem stále zůstává neutěšený stav značné části objektů. V Olomouckém kraji se nachází celkem 2 177 objektů prohlášených za nemovité kulturní památky (údaj k datu 31. 12. 2012).

Nositeli aktivity jsou převážně obce a církve. Aktivitou bude dosaženo zachování kulturního dědictví pro další generaci. Oprava a obnova památek se týká kulturních památek nezařazených na seznam národních kulturních památek a na seznam Světového dědictví UNESCO. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Prioritami nového národního dotačního titulu by se měla stát záchrana a obnova kulturních památek nacházejících se ve špatném technickém stavu, pokud tento stav nebyl zaviněn vlastníkem kulturní památky, zachování kulturně historického charakteru a výpovědní hodnoty kulturních památek, zvýšení prezentace památkového fondu v krajském i celostátním měřítku, soulad způsobu využití památky s charakterem jejích kulturně historických hodnot. Žadatelé by měli být všichni vlastníci, případně nájemci kulturních památek nacházejících se na území ČR.

Obnova a rekonstrukce základních a mateřských škol – Aktivita nebude podporovat rozšíření kapacit pro předškolní vzdělávání a rekonstrukci odborných učeben. Aktivita podpoří opravy a rekonstrukce budov, zabezpečení školských zařízení a materiálové vybavení. Výsledkem aktivity bude zvýšení atraktivity školských zařízení. V Olomouckém kraji se nachází 373 mateřských škol a 294 základních škol. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Výstavba a rekonstrukce veřejného osvětlení a veřejného rozhlasu – Nositeli aktivity jsou obce. Veřejné osvětlení je důležitou součástí životního prostředí a podstatně ovlivňuje veřejný pořádek a bezpečnost dopravy, osob a majetku i atraktivnost měst a obcí a významnou měrou přispívá ke spokojenosti obyvatel.

V obcích s počtem obyvatel do 20 000 jsou soustavy veřejného osvětlení fyzicky zastaralé a na konci své životnosti. Svítidla v obcích a jejich skladba je v provedení mnoha druhů (typů). Celých 50 % svítidel je na hranici životnosti a 30 % je zcela nevyhovujících. U starých typů svítidel se již nevyplácí jejich oprava z důvodu neexistujících náhradních dílů, vypálených refraktorů a rozpadlých difusorů. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů. Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie podporuje pouze výměnu osvětlovacích těles a optimalizaci řídicího systému veřejného osvětlení. Podpora aktivity musí být zaměřena na všechny části systému veřejného osvětlení - osvětlovací tělesa, optimalizace řídicího systému veřejného osvětlení v obcích, konstrukční prvky a kabeláž.

Požární cvičiště a hasičské zbrojnice – Podpora jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí Olomouckého kraje a zajištění odpovídajících výcvikových prostorů. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Za rok 2014 celkem 502 sborů dobrovolných hasičů provedlo v obcích 2 486 zásahů. Nmalou měrou se dobrovolní hasiči podílejí na požární ochraně a zároveň zajišťují v mnohých obcích kulturní a společenské akce. Finance na podporu prevence krizových situací jsou v mnohých obcích Olomouckého kraje nedostatečné i přes fakt, že jednotku sboru dobrovolných hasičů obec je podle § 68 zákon a č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, povinna zřídit každá obec.

Výstavba parkovišť – Cílem aktivity je výstavba parkovací plochy s vazbou na občanskou vybavenost obcí a podporu cestovního ruchu pro zabezpečení dostatečné parkovací kapacity u turistických atrakcí. Nositeli aktivity jsou převážně obce a místní akční skupiny. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Rekonstrukce hřbitovů – Odpovídající občanskou vybavenost zajistí obce Olomouckého kraje prostřednictvím rekonstrukcí celků nebo částí hřbitovů řešících prostor z hlediska estetického i funkčního. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Propagace a podpora cestovního ruchu - Nositeli aktivity jsou Olomoucký kraj, obce a místní akční skupiny. Oblast aktivity je zaměřena na zvýšení informovanosti potenciálních nadregionálních a nadnárodních návštěvníků a zkvalitnění doprovodných služeb cestovního ruchu. Cílem podpory cestovního ruchu je zajištění odpovídající kulturní infrastruktury a služeb zejména zaměřené na výchovu, historii a tradice našeho kraje.

Podporu si zaslouží i 15 divadelních souborů, z nichž však některé nedisponují vlastními stálými prostory. Stálými scénami Olomouckého kraje s profesionálním souborem jsou Moravské divadlo Olomouc a Divadlo Šumperk. Mezi olomoucké divadelní scény dále patří Divadlo Tramtarie Olomouc, Divadlo na Šantovce, Divadlo Konvikt, Divadlo na cucky a Divadlo hudby. V Prostějově funguje Městské divadlo, Divadlo Point a Loutkové divadlo Starost a v Přerově pak Divadlo Dostavník a Loutkové divadlo Sokol (Přerovský kašpárek). V Jeseníku se nachází Divadlo Petra Bezruče, v němž se nepravidelně koná kulturní program, a ve Šternberku pak maňáskové divadlo.

V kraji se nachází 52 muzeí a 56 galerií. Jednotlivé instituce kromě jejich základních funkcí pořádají řadu kulturních, společenských a vzdělávacích akcí.

Olomoucký kraj má potenciál nabízet prakticky všechny atraktivní produkty a témata pro celé spektrum cílových skupin a zdrojových trhů. Jeho hlavním problémem je však stále ještě nedostatečné využití tohoto přirozeného potenciálu a také problémy zejména v oblasti základní a produktové turistické infrastruktury. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Společenské a kulturní akce - Nositeli aktivity jsou Olomoucký kraj, obce a místní akční skupiny. Podpora kulturních akcí a místních kulturních tradic, zejména s důrazem na regionální a lokální kulturní zvláštnosti a odlišnosti. Aktivitou bude dosaženo zajištění volnočasových aktivit v obcích a zabezpečení širokého povědomí o konaných kulturních akcích.

Kulturních zařízení bylo v kraji vykazáno 500, z toho téměř pětina ve správním obvodu ORP Olomouc. Kulturní a společenské aktivity jsou v kraji provozovány i na lokální úrovni. Kulturní život v obcích je rozvíjen nejčastěji prostřednictvím nejrůznějších spolků (pěvecký, divadelní, taneční). Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Rekonstrukce a výstavba staveb v majetku obce – Aktivita podporuje rekonstrukci zastávek veřejné dopravy, obecních úřadů a obecních bytů. Nositeli aktivity jsou obce Olomouckého kraje. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Dluhy obcí do značné míry zatěžují obecní rozpočty a z tohoto důvodu se nedostává na potřebné rekonstrukce a výstavbu v majetcích obcí. Statistika za rok 2013 stanovila

zadluženost obcí Olomouckého kraje na čtvrté nejhorší místo, a to s průměrem obecního dluhu 7 103 Kč na jednoho obyvatele. V Olomouckém kraji se nachází okolo 60ti rizikových obcí s nadměrným obecním dluhem.

Výstavba bytů a domů - Aktivita je zacílena na výstavbu bytových domů pro mladé rodiny (startovací byty) a výstavbu domů pro seniory. Nositeli aktivity jsou obce Olomouckého kraje. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů. Nedostupnost bytů pro mladé rodiny a nedostupnost cenově dostupných stavebních parcel pro mladé rodiny s dětmi vytváří potřebu podpůrného a preventivního charakteru. Z postupujícího demografického stárnutí lze vyvodit předpoklad nárůstu počtu osob s tzv. geriatrickou křehkostí, které v důsledku chronického onemocnění nebo tělesného či duševního postižení budou při uspokojování základních životních potřeb dlouhodobě závislé na pomoci jiné osoby.

Zkvalitnění silniční infrastruktury – Nositelem je Olomoucký kraj společně se Správou silnic Olomouckého kraje. Aktivita pomocí rekonstrukcí a výstavby komunikací druhých tříd a budování obchvatů obcí podpoří rozvoj neadekvátní dopravní infrastruktury. Z pohledu dostupnosti center jsou významné silnice II. třídy, které zajišťují hlavní dostupnost v území a jsou definovány v příloze č. 2. Seznam projektů z přílohy č. 2 obsahuje 44 projektů, které tvoří absorpční kapacitu OK s celkovými předpokládanými náklady 4 516 mil. Kč. Délka 925,7 km tvoří celkovou silniční síť II. třídy v Olomouckém kraji. V rámci minulého programového období 2007-2013 bylo na území Olomouckého kraje nově vybudováno nebo zrekonstruováno 94,42 km silnic II. třídy. Podíl zrekonstruovaných a nových silnic II. třídy na celkové síti silnic II. třídy tedy tvořil 10,2 %. V území Olomouckého kraje se nebudou realizovat projekty s celkovou podporou Evropské unie nad stanovenou hranici 1 643 374 758 Kč.

Rozvoj nemotorové dopravy – Obce Olomouckého kraje jsou nositeli aktivity vedoucí k vybudování souvislé sítě cyklistické dopravy, výstavbě přestupních terminálů a zajištění bezpečnosti dopravy. V Olomouckém kraji je 2 603 km cyklotras, z toho 122 km cyklotras 1. třídy, 177 km 2. třídy, 59 km 3. třídy a 2 245 km cyklotras 4. třídy (silniční a terénní značení). V minulém programovém období 2007-2013 se jednalo spíše o izolovaná řešení zaměřená na individuální potřeby jednotlivých obcí a bylo vybudováno či zrekonstruováno pouze 44,52 km cyklostezek zajišťujících dostupnost center a 42,55 km regionálně významných stezek. Pro cyklistický provoz určený zejména pro dojížděku do zaměstnání, škol a na úřady jsou dnes využívány stávající cyklotrasy, které jsou vedeny ve většině případů po vedlejších silnicích, kde je minimální provoz, po lesních cestách, účelových komunikacích, cyklostezkách a v malé míře i po speciálních trasách určených jen pro cyklisty. Objevují se však ještě úseky, kde je využita silnice II., resp. i I. třídy. A to v případě jak dálkových cyklotras, tak i při vedení místních linií. Zde je snahou vyřešit tyto pro cyklistu nebezpečné úseky přeložením trasy na samostatnou (nově vybudovanou cyklostezku) nebo na méně frekventované místní komunikace.

Rozvoj složek integrovaného záchranného systému (IZS) – Nositelem aktivity je Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje. Pořízení speciální techniky a rozvoj komunikační a informační platformy zajišťuje rozvoj složek IZS. Nejrizikovějšími událostmi na území kraje, z hlediska jejich četnosti a významu, lze označit povodně a silný vítr. Mezi významná rizika patří i požáry a v budoucích letech je pravděpodobné, že se mezi rizika může zařadit i problém sucha. Krizové řízení by mělo reagovat nejen na již vzniklé události, ale mělo by být schopné rizika předem eliminovat.

Zvýšení kvality v sociální inkluzi – Aktivita je zaměřena na podporu sociálního začleňování nebo prevenci sociálního vyloučení osob, které se nachází v nepříznivé sociální situaci z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky

a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmu trestnou činností jiné fyzické osoby, případně z jiných závažných důvodů.

Podpora sociálního podnikání – Aktivita je zaměřena na podporu činnosti firem a komerčních společností, které vedle tvorby zisku usilují zaměstnáním osob znevýhodněných na běžném pracovním trhu o dosažení sociálních cílů. Zn. Snižují negativní dopady nezaměstnanosti, podporují sociální soudržnost a místní rozvoj a svou činností podporují udržitelný rozvoj společnosti. V Olomouckém kraji se nachází k červnu 2016 celkem devatenáct sociálních podniků, z nichž převážná část se nachází ve statutárním městě Olomouci.

Poskytování zdravotních služeb - Cílem je zlepšení systému funkční a udržitelné péče prostřednictvím kvalitní specializované zdravotní péče. Primárními nositeli aktivity jsou nemocnice umístěné v obcích s rozšířenou působností (Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk).

Zvýšení kvality vzdělávání - Přístup ke vzdělávání a k získávání klíčových schopností žáků je dosažen zvýšením kvality vzdělávání. Podpora aktivity je provázána ve všech stupních vzdělávání (předškolní, základní, střední a vyšší odborné, celoživotní a zájmové vzdělávání) s výjimkou vysokého školství. Nositeli aktivity jsou vzdělávací instituce. Aktivitou bude docílena motivace žáků středních i základních škol ke studiu technických a přírodovědných oborů, zkvalitnění výukové metody a zvýšení odborné kvalifikace pedagogů, zmodernizování zařízení a vybavení na jednotlivých školách a podpora spolupráce mezi středními, základními školami a místními firmami. V nejbližších letech můžeme nadále očekávat zvýšené požadavky na místa v základních školách v souvislosti s vyšším počtem dětí v mateřských školách. Oblast středoškolského a vyššího vzdělávání vychází ze zpracovaného Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání (KAP) a oblast mateřských a základních škol ze třinácti zpracovávaných místních akčních plánů rozvoje vzdělávání (MAP).

Snížení energetické náročnosti – Cílem aktivity je snížit energetickou náročnost bytových domů a zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie u vlastníků bytových domů a společenství vlastníků bytových jednotek. Snížení energetické náročnosti povede k významnému snížení konečné energetické spotřeby budov.

Zefektivnění ochrany a rozvoje kulturního dědictví – Cílem aktivity je zachovat, ochránit a rozvíjet potenciál národního kulturního dědictví, sbírkových a knihovních fondů a památek nadnárodního významu. Nositelem aktivity jsou Olomoucký kraj, církevní organizace a obce Olomouckého kraje.

Nejvýznamnější knihovnou v kraji je Vědecká knihovna v Olomouci (zřizovatelem je Olomoucký kraj), která je druhou nejstarší a čtvrtou největší knihovnou svého druhu v České republice. Knihovna plní tzv. regionální funkci a mezi její činnosti patří i podpora činnosti menších knihoven (školení, metodiky...). Jelikož je Vědecká knihovna v Olomouci jednou ze tří knihoven v ČR, která má právo povinného výtisku publikací, a musí tedy všechny vydané publikace archivovat, má velké nároky na skladovací prostory, které jsou v současné době nedostatečné. Hlavním nositelem aktivity pro oblast revitalizace nemovitých kulturních památek je Římskokatolická církev.

Rozvoj efektivní a transparentní veřejné správy - Dosažením vysoké kvality služeb veřejné správy, koordinovaným propojením a sdílením informací a dat veřejné správy dojde k adekvátnímu rozvoji efektivní veřejné správy. Nositelem aktivity je Olomoucký kraj a obce Olomouckého kraje.

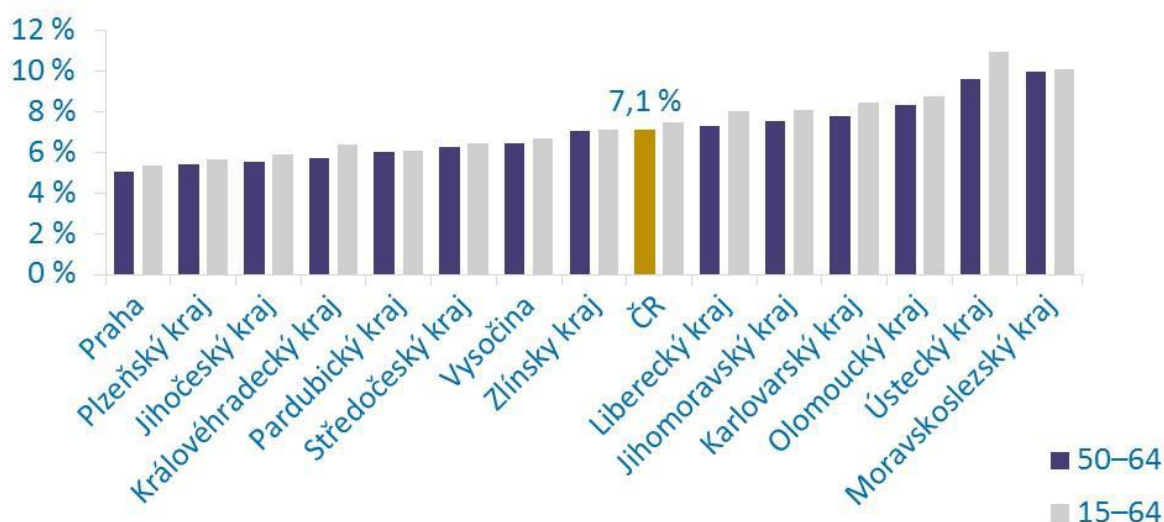
Uplatnění územního rozvoje – Uplatněním aktivity dojde k zajištění udržitelného rozvoje území a koordinaci mezi veřejnými a soukromými zájmy. Nositeli aktivity jsou obce s rozšířenou působností.

Posílení komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) – Posílení CLLD zamezuje kumulaci negativních jevů vyplývajících z nedostatečného vybavení území službami a nedostatečným fungováním místní ekonomiky. Aktivity k posílení CLLD vycházejí ze strategií komunitně vedeného místního rozvoje. Nositelem aktivity jsou certifikované místní akční skupiny Olomouckého kraje.

Posílení kapacity komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) – Aktivita je určena k financování provozních a animačních nákladů místních akčních skupin, které jsou zároveň i nositelem aktivity.

Podpora zaměstnanosti starších, nízkokvalifikovaných a znevýhodněných osob – Aktivita k podpoře začleňování uchazečů o zaměstnání na trh práce, např. formou rekvalifikací. Aktivita primárně podpoří tvorbu nových pracovních míst v Olomouckém kraji. Podpůrnou složkou je vznik Teritoriálního paktu zaměstnanosti Olomouckého kraje. Hlavním nositelem aktivity je Úřad práce - krajská pobočka v Olomouci.

Podíl nezaměstnaných osob za rok 2014 činí v Olomouckém kraji 8,82 %. Ve srovnání s ostatními kraji se jedná o třetí nejhorší hodnotu.



Podpora mladých osob na trhu práce – Aktivita omezí vznik problémů mladých lidí při vstupu na trh práce, které spočívají v neodpovídající struktuře kvalifikace a v nedostatku praktických zkušeností. Aktivita se zaměří na spolupráci studentů se zaměstnavateli k získání kompetencí. Pravděpodobnost nezaměstnanosti po ukončení studia v letech 2009-2013 přesahuje v Olomouckém kraji přes 30 % (čtvrtá nejhorší hodnota v celorepublikovém průměru). Nositelem je Úřad práce - krajská pobočka v Olomouci, vzdělávací instituce a podnikatelský sektor.

Zajištění rovnosti žen a mužů – Obce a Úřad práce - krajská pobočka v Olomouci prostřednictvím aktivity zlepší nabídku zařízení a služeb péče o děti za účelem zvýšení zaměstnanosti osob pečujících o dítě. Zlepšením nabídky zařízení a služeb se usnadní občanům slučitelnost pracovního a soukromého života.

Budování kapacit sociálních partnerů - Podpora aktivity umožní investice do odborného rozvoje zaměstnanců, eliminaci problémů spočívajících v nízké zaměstnanosti osob

s nízkým vzděláním a také zapracování pracovní síly přímo u zaměstnavatele. Aktivita bude zacílena na osoby, které byly dlouhodobě mimo trh práce, a je proto nutné k posílení jejich adaptability věnovat zvýšené úsilí. Podporovány budou mimo jiné i aktivity spolupráce se školami a školskými zařízeními, jež poskytují odborné vzdělání pro potřeby zaměstnavatelů. Za rok 2011 vykazuje Olomoucký kraj nadprůměrnou míru dlouhodobě nezaměstnaných osob a podíl počtu dlouhodobě nezaměstnaných na celkově nezaměstnaných osob tvoří 41,2 %. Nositelem aktivity je Úřad práce - krajská pobočka v Olomouci.

Zvýšit adaptabilitu starších pracovníků – Nositelem aktivity je společně se zaměstnavateli i Úřad práce - krajská pobočka v Olomouci. Starší osoby patří k ohroženým skupinám osob na trhu práce, a to především tam, kde dochází k akumulaci řady faktorů, jako je zejména nižší vzdělání, zdravotní znevýhodnění a nedostatečná adaptabilita na měnící se podmínky. Průměrný věk obyvatel Olomouckého kraje je 42 let k 31. 12. 2014. Průměrný věk obyvatel se každoročně zvyšuje.

Zvýšení kvality veřejných služeb zaměstnanosti - Intervence se zaměří na posílení analytické, metodické a řídicí schopnosti nositele aktivity Úřadu práce - krajské pobočky v Olomouci. Ve srovnání s průměrem ČR vykazuje Olomoucký kraj nadprůměrnou míru nezaměstnanosti 8,82 %.

Zvýšení kvality dalšího vzdělávání – Nositel aktivity Úřad práce – krajská pobočka v Olomouci zajistí zvýšení potřebných systémových kroků v oblasti dalšího vzdělávání a provázání s již realizovanými opatřeními v této oblasti. Podporovány budou mimo jiné i aktivity spolupráce se školami a školskými zařízeními, jež poskytují odborné vzdělání pro potřeby zaměstnavatelů.

Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením - Aktivita směřuje ke koordinaci nástrojů sociálního začleňování prostřednictvím spolupráce místních samospráv s relevantními aktéry. Naplněním aktivity dojde prostřednictvím sociální práce jako profesionální aktivity ke zlepšení, popřípadě k obnovení schopnosti sociálního fungování jednotlivců, skupin či komunit.

Rozvoj sociální ekonomiky – Na snížení počtu osob ohrožených chudobou se podílí i podpora rozvoje sociální ekonomiky, která je jedním z vhodných nástrojů aktivního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením a sociálně vyloučených osob. Nositelem aktivit jsou nestátní neziskové organizace.

Udržitelnost sociálních služeb – Nezbytným předpokladem pro udržitelnost sociálních služeb je nutnost včas reagovat na změnu demografické situace a celé řady dalších faktorů determinujících vývoj v regionu, které mají přímý vliv na potřebu poskytování sociálních služeb, tedy na jejich strukturu a kapacitu. Udržitelný rozvoj všech forem terénních, ambulantních i pobytových služeb by se měl stát nedílnou součástí všech regionálních rozvojových plánů, přičemž rozvojem v tomto slova smyslu neznamená vznik nových sociálních služeb a navyšování kapacit, ale rovněž transformace stávajících sociálních služeb, jejichž poskytování vzhledem ke změně oblastí nepříznivých situací osob pozbylo opodstatnění. Mimo změn týkajících se systému financování sociálních služeb je předpokladem pro udržitelnost systému sociálních služeb rovněž vzdělávání pracovníků místních samospráv působících v sociální oblasti.

Zajištění dostupnosti zdravotních služeb - Jelikož lze v následujících letech očekávat generační obměnu lékařů, významná je také podpora vzdělávání zdravotnických pracovníků. Aktivita spočívající především v postgraduálním vzdělávání lékařských a nelékařských pracovníků se zaměří na řešení problému dostupnosti zdravotní péče zapříčiněné nepříznivým věkovým průměrem lékařů. Podporovaná opatření umožňují poskytování

zdravotní péče ve vybraných oborech v Olomouckém kraji, včetně péče ve vlastním sociálním prostředí pacienta. Nositelem aktivity jsou vzdělávací instituce.

Spolupráce při řešení nezaměstnanosti – Aktivita spočívá v realizaci projektů v rámci schválených strategií komunitně vedeného místního rozvoje. Nositelem aktivity jsou místní akční skupiny.

Zvýšení sociálních inovací – Aktivita podpoří rozvoj inovačního prostřední prostřednictvím fungující kapacity pro vývoj a šíření sociálních inovací a zjištěním dopadu sociálních inovací formou pilotních projektů. Nositelem aktivity jsou vzdělávací a poradenské instituce a výzkumné organizace.

Optimalizace postupů ve veřejné správě – Optimalizace postupů ve veřejné správě naplní aktivity v oblastech nastavení a rozvoje řízení kvality, zkvalitnění strategického a projektového řízení, racionalizačních procesů uvnitř justice, rozvoje procesů snižujících administrativní a regulační zátěž, optimalizace výkonu veřejné správy v území, zlepšení komunikace a předávání informací. Nositelem aktivity jsou obce Olomouckého kraje a Olomoucký kraj.

Profesionalizace veřejné správy – Profesionalizace specifických vzdělávacích a výcvikových programů, optimalizace řízení lidských zdrojů v institucích veřejné správy. Nositelem aktivity jsou obce Olomouckého kraje a Olomoucký kraj.

Modernizace a obnova tratí – Aktivita pro dosažení podmínek kvalitní a spolehlivé železnice v regionu a pro efektivnější využití železniční dopravy.

Celková délka železničních tratí v Olomouckém kraji je 578 km. Olomoucký kraj protínají 2. a 3. tranzitní koridor, jejich průběh se na území kraje překrývá. Z hlediska rozvoje hlavních přepravních tras jsou důležité železniční stavby úzce spojené s výstavbou železničních koridorů. Plnohodnotné zapojení železniční dopravy do dopravního systému Olomouckého kraje významně ovlivňuje dosahované cestovní rychlosti na mimokoridorových tratích, tedy tratích celostátního významu a tratích regionálních. Nositel aktivity je Správa železniční dopravní cesty.

Využití multimodální dopravy – Aktivita k podpoře investic do vozového parku vhodného pro kombinovanou dopravu, zavádění inovativních technologií překládky a inteligentních transportních systémů. Zvýšení dostupnosti a zvýšení kvality veřejné dopravy bude zajištěno především díky realizaci projektů zaměřených na přestupní terminály a modernizaci vozového parku. Nositelem aktivity je Správa železniční dopravní cesty.

Podpora podmínek městské veřejné dopravy – Nositel aktivity statutární město Olomouc využije podporu tramvajové dopravy na úkor individuální automobilové dopravy zaváděním a rozvojem systémů městské a příměstské hromadné dopravy. Město Olomouc plánuje na základě vzrůstající poptávky po tramvajové přepravě prodloužit stávající tramvajové tratě do okrajových částí města.

Podpora veřejné dopravy - Vlaky Českých drah zajišťují základní obslužnost v rámci Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (IDSOK), do kterého byly postupně začleňovány vybrané tratě regionu. Plně integrovány jsou spoje na vybraných tratích na Jesenicku či Prostějovsku. V rámci minulého programového období 2007-2013 byly z evropských zdrojů podpořeny pouze 3 vlakové jednotky regionální železniční dopravy. Cílem podpory veřejné dopravy je přispět k vytvoření podmínek pro vyšší konkurenceschopnost a efektivnější využití železniční dopravy, a to zejména prostřednictvím nastartování trvalého cyklu obnovy dopravního parku osobní železniční dopravy. Nositelem aktivity jsou České dráhy.

Propojení center a regionů – Aktivita na výstavbu, modernizaci a zkapacitnění silniční infrastruktury a také opatření ke snížení negativních dopadů na bezpečnost provozu včetně mechanismů pro údržbu, životní prostředí a lidské zdraví. V červenci 2015 započala stavba dalšího úseku dálnice D1 mezi Přerovem a Lipníkem nad Bečvou. Konečná dostavba D1 mezi Přerovem a Říkovici je zásadní prioritou pro napojení strategické průmyslové zóny u Přerova. Na rok 2017 se pak předpokládá zahájení stavby jednak na úseku rychlostní silnice R35 mezi Křelovem a Slavonínem, jednak obchvatu obce Bludov v blízkosti města Šumperk. Další projekty jsou plánovány v dlouhodobém horizontu. Ředitelství silnic a dálnic České republiky je nositelem aktivity propojení center a regionů.

Snížení emisí v dopravě – Aktivita k zavádění infrastruktury napájecích a dobýjecích stanic pro elektřinu a zemní plyn (CNG a LNG). Nositelem aktivity jsou obce s rozšířenou působností.

Řízení dopravního provozu - Cílem aktivity je vybavit dopravní infrastrukturu vhodnými inteligentními dopravními systémy, které napomohou ke zlepšení řízení dopravního provozu, ke zlepšení řízení mimořádných situací a ke snížení nehodovosti a snižování následků závažných zranění způsobených dopravními nehodami. Celkový trend poklesu cestujících v regionální dopravě Olomouckého kraje není výrazně odlišný od celorepublikového trendu. K poklesu cestujících nedochází pouze v „silných“ integrovaných dopravních systémech. Nositeli aktivity jsou obce s rozšířenou působností a Olomoucký kraj.

Zvýšení dostupnosti nedostupných částí regionu – Příčinou vzniku aktivity je chybějící kapacitní napojení odlehlých částí kraje, chybějící vzájemné propojení regionu, špatný technický stav komunikací a existence bodových závad. Nositelem aktivity je Ředitelství silnic a dálnic České republiky.

Údržba a zkvalitňování vodohospodářské infrastruktury – Cílem aktivity je dosažení dobrého stavu vod v Olomouckém kraji prostřednictvím centrálního sběru odpadních vod s následným čištěním v čistírnách odpadních vod. Nositeli aktivity jsou obce Olomouckého kraje.

V Olomouckém kraji nedisponuje čistírnou odpadních vod 53 obcí v rozmezí 500 - 2000 obyvatel, současně je na veřejnou kanalizaci napojeno 80,5 % obyvatel. Prioritou je dobudování čistíren odpadních vod v obcích s větším počtem obyvatel. Následující tabulka stanovuje dvacet největších obcí bez připojení na ČOV.

Obec	Počet obyvatel	ORP
Bělotín	1839	Hranice
Bouzov	1529	Litovel
Samotičky	1371	Olomouc
Žulová	1259	Jeseník
Vápenná	1234	Jeseník
Dolní Újezd	1216	Lipník nad Bečvou
Potštát	1202	Hranice
Kokory	1120	Přerov
Horní Štěpánov	934	Konice
Bernartice	923	Jeseník
Týn nad Bečvou	848	Lipník nad Bečvou
Hlušovice	847	Olomouc
Klenovice na Hané	822	Prostějov

Střítež nad Ludinou	807	Hranice
Nová Hradečná	803	Uničov
Velká Kraš	766	Jeseník
Pěnčín	764	Prostějov
Skorošice	745	Jeseník
Štarnov	733	Šternberk
Písařov	730	Šumperk

Podíl čištěných odpadních vod z vod vypouštěných do kanalizace (bez srážkových vod) je 94,3 %, jedná se o čtvrtou nejhorší hodnotu ve srovnání s ostatními kraji z území České republiky.

Kvalitní dodávky pitné vody – Bazálním cílem aktivity je navýšit počet obyvatel zásobovaných pitnou vodou a zlepšit jakost pitné vody. Na území Olomouckého kraje je na veřejný vodovod napojeno 90,5 % obyvatel kraje. Města a řada obcí mají vodovod vybudován již dlouhá léta, proto vzniká nutnost postupných rekonstrukcí a výměn vodovodního potrubí. Tyto rekonstrukce budou probíhat postupně dle potřeb a finančních možností provozovatele, neboť celková délka vodovodní sítě činí 4 501 km. Nositelé aktivity jsou obce Olomouckého kraje.

Zajištění kapacity protipovodňové ochrany – Tuto aktivitu tvoří činnosti ke zlepšení přirozených rozlivů nebo zvýšení retenčního potenciálu koryt vodních toků a přilehlých niv. Z důvodu podhorského charakteru území je větší míra vzniku přirozených povodní v okolí řek s velkým dynamickým účinkem na okolí, zejména při prudkých deštích nebo prudkém tání sněhu, zejména na Jesenicku a Šumpersku. Na Olomoucku a částečně Přerovsku, způsobuje záplavy řeka Morava a Bečva. Záplavová území v těchto dvou oblastech jsou plošně velmi rozsáhlá a s delší dobou poklesu vody. Nositeli aktivity jsou obce Olomouckého kraje. Součástí aktivity je i stabilizování svahových nestabilit, které se především nachází v ORP Hranice a Lipník nad Bečvou.

Preventivní protipovodňová opatření – Aktivita k podpoře rychlejších a kvalitnějších informací, pro zvládnutí povodňového rizika, vede ke zmírnění možnosti přímého ohrožení lidských životů či možného snížení povodňových škod. Nositeli aktivity jsou obce Olomouckého kraje a Olomoucký kraj.

Snížení emisí z lokálního vytápění - Aktivita je realizována prostřednictvím Olomouckého kraje, kdy kraj vytvoří grantové schéma, které přispívá k věcným i finančním ukazatelům této aktivity. Cílem aktivity je omezení primárních emisí znečišťujících látek z lokálního vytápění domácností. Hnědé a černé uhlí zastupuje v souhrnu, z celkové struktury energií užívaných pro otop na území Olomouckého kraje celkem 23,2 % a dřevo 11,6 %. Spalování uhlí a dřeva je u většiny případů identifikováno ve venkovských lokalitách. Výměna starého kotle na pevná paliva se týká minimálně 1 140 kotlů.

Snížení emisí – Naplnění cíle aktivity bude dosaženo prostřednictvím realizace vhodných opatření ke snížení resuspenze a emisí znečišťujících látek ze stacionárních zdrojů, které se výraznou měrou podílejí na vysoké úrovni znečištění ovzduší. Olomoucký kraj nepatří v rámci ČR mezi oblasti s významným soustředěním průmyslu. Průmyslová výroba a energetika jsou v rámci Olomouckého kraje soustředěny do významných měst - Olomouce, Prostějova a Přerova. Nejvíce problematickým polutantem v Olomouckém kraji jsou tuhé znečišťující látky, které způsobují na území kraje zejména při nepříznivých rozptylových podmínkách překračování nejvyšších přípustných imisních koncentrací v ukazateli suspendované částice frakce PM10. Významnými polutanty jsou rovněž oxidy dusíku a těkavé organické látky, které představují prekurzory tvorby přízemního

ozónu. Nositelem aktivity jsou podnikatelské subjekty nejvýznamnějších zdrojů znečišťování ovzduší.

Zlepšování kvality ovzduší – Aktivita podpoří systémy sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a počasí. Přínosem je zacílení pozornosti na komplexní problematiku emisně – imisně – meteorologických vazeb. Nositelem aktivity je Olomoucký kraj.

Zamezení vzniku komunálního odpadu – Aktivita klade důraz na podporu technologických změn snižujících produkci průmyslových odpadů a umožnění opětovného použití výrobků z domácností. Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele od roku 2008 stagnuje okolo 308 kilogramů. Nositelem aktivity jsou podnikatelské subjekty, obce a Olomoucký kraj.

Využití odpadů – Aktivita pro materiálové využití odpadů přispěje ke snížení spotřeby primárních surovin. Cílem aktivity je dosažení zvýšení podílu využívaných odpadů na základě podpory odděleného sběru odpadů, budování třídících linek a zařízení na recyklaci odpadů a systémů na podporu odděleně sbíraných a následně využívaných specifických druhů odpadů (papír, plast, sklo, BRKO a kovy).

Ve městech a obcích Olomouckého kraje byla dobudována základní síť sběrových nádob pro separovaný sběr. Pozitivní trend vykazují ukazatele množství vyříděného komunálního odpadu (papír, plasty, sklo). Ovšem i přes účinnější systém třídění a zvýšení materiálového využití odpadů je převládajícím způsobem odstraňování odpadů skládkování, což odpovídá současným ekonomickým a technickým podmínkám na území Olomouckého kraje. Nositeli aktivity jsou územní samosprávné celky a jejich svazky.

Odstranění starých skládek – Skládky provozované před 1. 8. 1991 neměly dostatečně nastaveny přísné technické parametry pro stavbu a provoz skládek. Tyto skládky nebyly postaveny jako řádně vodohospodářsky zabezpečené stavby a ani v tomto smyslu nebyly provozovány. Staré nereaktivované skládky jsou přetrvávajícím problémem v oblasti komunální ochrany životního prostředí každé obce. Nositelem aktivity jsou územní samosprávné celky.

Odstranění ekologických zátěží – Aktivita zajistí efektivní rozvoj průmyslových, zemědělských i obytných komplexů v závislosti na neohrožení zdraví osob. V území Olomouckého kraje je evidováno 17 lokalit s aktuálními negativními důsledky kontaminace s kategorií priority A2 a A3 dle SEKM. Cílem je vyjednat u řídicích orgánů podporu i pro nižší kategorii priority A1. Nositeli aktivity jsou především podnikatelské subjekty.

Tabulka č. Lokality s aktuálními negativními důsledky kontaminace

Kategorie priority	Název lokality	Katastr
A2	Benzina s.r.o. DSPHM Česká Ves	Česká Ves
A2	Jelení kopec I.	Bělotín
A2	České dráhy - Mostní obvod	Brodek u Přerova
A2	MORA MORAVIA, s.r.o., Hlubočky - Mariánské Údolí	Hlubočky
A2	Olomouc - Neředín	Neředín
A2	VELAMOS - areál Sobotín	Petrov nad Desnou
A2	VELAMOS a.s. Loučná nad Desnou	Rejhotice
A2	ČEZ, a.s. Distribuce Hodolany	Hodolany
A2	RWE GasNet, s.r.o. Žerotínova	Šumperk
A2	VELAMOS - skládka Sobotín	Petrov nad Desnou
A2	ČEZ, a.s. Distribuce Červenka	Červenka

A3	Benzina s.r.o. DSPHM Vikýřovice	Vikýřovice
A3	Velobel, s.r.o. Zlaté Hory	Zlaté Hory v Jeseníkách
A3	Jímací území Olšany	Olšany u Prostějova
A3	RWE GasNet, s.r.o. Bernartická	Javorník-ves
A3	EUTECH, a.s.	Šternberk
A3	RWE GasNet, s.r.o. Na Bečvě 29	Lipník nad Bečvou

Snížení environmentálních rizik – Obce prostřednictvím aktivity omezí a sníží environmentální rizika.

Péče o vzácné druhy a cenná stanoviště - Cílem aktivity je zajištění potřebné péče o předměty ochrany na národně významných chráněných území (103) s celkovou rozlohou 58 817 ha. Nositelem aktivity je Správa CHKO.

Posílení biodiverzity – Obce Olomouckého kraje reagují aktivitou na pokles biologické rozmanitosti. Podpora biodiverzity je velmi aktuální téma zahrnující ochranu druhů rostlin a živočichů a jejich biotopů, zachování a obnovu krajinných prvků, šetrné hospodaření a ochranu půdy a v neposlední řadě i regulaci invazních a expanzivních druhů rostlin a živočichů.

Posílení krajinných prvků – Aktivita vede ke zlepšení narušeného vodního režimu krajiny pomocí realizace opatření přispívajících ke zpomalení odtoku vody z povodí a ke zvýšení retence vody. S poklesem ploch zeleně klesá zastoupení vodních a mokřadních stanovišť, a tím klesá schopnost sídelních ekosystémů zadržovat a pozvolna uvolňovat vodu. Nositelem aktivity jsou obce Olomouckého kraje.

V Olomouckém kraji nejohroženěji vychází povodí Blaty a Hané, která protíná jižní hranice kraje.

Revitalizace prostředí v sídlech – Obce pomocí aktivity zajistí udržitelné hospodaření s vodou a funkčně propojené systémy ploch s převažujícími přírodními složkami tvořící systém sídelní zeleně. Podle klimatologické klasifikace E. Quitta z roku 1971 lze vymezit na území Olomouckého kraje několik typů klimatických oblastí. Za nejteplejší a nejsušší oblast je označován Hornomoravský úval, který je klasifikován jako teplá oblast T2. Je charakteristická průměrnou roční teplotou vzduchu mezi 8 a 9 °C a s průměrným ročním úhrnem srážek 500–600 mm se rovněž jedná o nejsušší oblast v celém kraji.

Snížení energetické náročnosti veřejných budov – Nositel aktivity Olomoucký kraj a obce Olomouckého kraje přispějí ke snížení emisí látek znečišťujících ovzduší, a tím k plnění imisních limitů. V rámci celé ekonomiky spotřebují nejvíce energie právě budovy. V EU na veřejné budovy připadá 40 % celkové spotřeby energie. V Česku pohltí dvě třetiny veškerého tepla (46 % rezidenční sektor a 22 % terciér).

Zvýšení energetických standardů veřejných budov – Obce Olomouckého kraje přispějí k rozvoji veřejných pasivních domů. Pasivní domy vedou ke zvýšení kvality vnitřního a vnějšího životního prostředí v důsledku nižších zdraví škodlivých látek uvnitř budovy a nižších emisí lokálního znečištění do okolí.

Podpora excelentních výzkumných týmů – Aktivita podpoří rozvoj kapacit výzkumných týmů a návštěvnického centra pro prezentaci výsledků vědy a výzkumu široké veřejnosti. Vedle bezprostředního přínosu je přínosem celkový dopad na rozvoj kvality výzkumu a na kvalitu vysokoškolského vzdělávání v kraji. Celkový dopad zprostředkovaně zajistí dostupnost kvalitních absolventů pro místní firmy. Nositelem aktivity jsou vysoké školy.

Budování kapacit výzkumných organizací - Ekonomika Olomouckého kraje se vyznačuje velmi nízkým podílem tzv. „high-tech“ a „medium high-tech“ oborů/firem, v nichž jsou inovace taženy zejména nabídkou nových znalostí a technologií. Inovace v tradičních oborech (např. potravinářský průmysl, zemědělství, papírenský průmysl apod.) jsou mnohem méně spjaty s výzkumem a podstatně více založeny na úzkém kontaktu/práci s trhy a zákazníky, spolupráci s dodavateli atd. Mnoho inovací v zavedených oborech má charakter kombinace již existujících znalostí/technologií, přičemž hlavním zdrojem takových inovací je podnikatel schopný rozeznat nové příležitosti a řídit změny a kroky potřebné ke zhodnocení těchto příležitostí.

Smyslem této aktivity je proto zvýšit praktické přínosy výzkumu pro řešení společenských výzev, čehož bude dosaženo zejména prostřednictvím budování a posílení kapacit pro efektivní spolupráci mezi výzkumnou a aplikační sférou. Nositelem aktivity jsou výzkumné organizace.

Modernizace infrastruktury spojené s výzkumem – Cílem aktivity je rozvoj kvalitní infrastruktury výzkumně zaměřených studijních programů. Vysoké školy v kraji rozšíří nabídku studia vybraných mezioborových programů (zejména kombinace technických, ekonomických a humanitních směrů) tak, aby místní firmy mohly získat absolventy lépe připravené na rostoucí interdisciplinaritu požadavků v klíčových oborech kraje.

Zlepšení strategického řízení – Aktivita zajistí spolupráci vysokých škol a VaV institucí na národní úrovni. Nositelem aktivity jsou výzkumné organizace.

Zkvalitnění výuky na vysokých školách (VŠ) – Aktivitou bude podporován rozvoj bakalářských programů a oborů zaměřených na praxi, reagující převážně regionální společenské a hospodářské potřeby. V roce 2012 tři vysoké školy působící v Olomouckém kraji společně evidovaly 23 220 studentů. Nositeli aktivity jsou Univerzita Palackého v Olomouci, Vysoká škola logistiky a Moravská vysoká škola Olomouc.

Navýšení počtu studentů se specifickými potřebami ve vysokoškolském vzdělávání – Aktivita podpoří studenty se specifickými potřebami ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin a z etnických minorit pomocí úprav nastavení minimálních standardů služeb a podpory těchto studentů. Nositelem aktivity jsou vysoké školy.

Podpora celoživotního vzdělávání – Význam dalšího vzdělávání v rámci celoživotního učení je v Olomouckém kraji vnímán jako významná priorita rozvoje. Je nutné získávat nové znalosti a dovednosti v rámci adaptace na měnící se životní podmínky. Potřeba kvalitního systému dalšího vzdělávání se zvyšuje také v důsledku potřeb zaměstnavatelů, kteří stále častěji nemohou na trhu práce najít pracovní sílu s vhodnou kvalifikací a další vzdělávání je cesta, jak takovou sílu v relativně krátkém časovém horizontu získat. Stejně tak se potřeba kvalitního dalšího vzdělávání zvyšuje také v souvislosti s neustále se zvyšujícím tempem rozvoje informačních a komunikačních technologií. Nositelem aktivity jsou vysoké školy, střední a vyšší odborné školy, soukromé i podnikové vzdělávací instituce.

Strategické řízení vysokých škol – Aktivita přispěje ke zkvalitnění podmínek i nastavení systému hodnocení a zajišťování kvality a strategického řízení vysokých škol, které jsou zároveň i nositelem aktivity.

Rozvoj zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje – Výdaje na výzkum a vývoj nejsou u podnikatelského sektoru příznivé. V celkovém vyjádření se kraj propadá na 3. místo od konce a ve vyjádření v % HDP kraje na 5. nejhorší místo. Cílem aktivity je zvýšit kvalifikaci výzkumných pracovníků ve výzkumu a vývoji, zajistit dostatek vysoce kvalifikovaných absolventů vysokých škol s praktickou zkušeností. Nositelem aktivity jsou vysoké školy.

Zvýšení otevřenosti vysokých škol – Aktivita k podpoře nedosahuje patřičných parametrů z hlediska inkluze a podpory studentů se specifickými potřebami (zdravotním postižením). Nositelé aktivity jsou vysoké školy.

Zkvalitnění předškolního vzdělávání - Kvalitu předškolního vzdělávání zásadně ovlivňuje kvalita předškolního pedagoga. Z tohoto důvodu se aktivita zaměřuje na prohloubení či rozšíření kvalifikace pedagogických pracovníků a profesní podporu pedagogů. Nositelem aktivity jsou obce a subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit.

Rozvoj klíčových kompetencí žáků a studentů - Cílem je prostřednictvím individuálních forem podpory, vzájemného učení a dalšího vzdělávání pedagogů dosáhnout stavu, kdy jsou pedagogové schopni vzdělávat každého žáka základních a středních škol. K dlouhodobým záměrům Olomouckého kraje v oblasti vzdělávání patří mimo jiné i zvyšování profesionality a zlepšení pracovních podmínek pedagogických pracovníků i jejich společenského postavení. Nositelem aktivity jsou obce a Olomoucký kraj.

Hodnocení kvality vzdělávání – Podpora pedagogickým pracovníkům bude v následném období obecně zaměřena na dokončení a realizaci kariérního systému učitelů a ředitelů, na zlepšení odměňování pedagogických pracovníků. Současně bude pozornost zaměřena na modernizaci počátečního vzdělávání učitelů a posílení jejich dalšího vzdělávání. Aktivita na všech úrovních vzdělání zkvalitní systém strategického přístupu k vedení prostřednictvím stanovených parametrů v rámci Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Olomouckém kraji a v rámci dílčích místních akčních plánů rozvoje vzdělávání. Nositelem aktivity je Olomoucký kraj.

Zvyšování kvality budoucích i současných učitelů – Zvýšení kvality učitelů je dosaženo prostřednictvím zvýšené kvality přípravy pedagogických pracovníků a usnadnění jejich adaptačního období ve spolupráci se školami. Nositelem aktivity jsou školy a školská zařízení.

Zkvalitnění přípravy studentů pro uplatnění na trhu práce – Vzdělávací systém není nastaven na potřeby zaměstnavatelů v regionu (není kvantifikována potřeba zaměstnavatelů). Chybí obsah výuky, který by směřoval k získání klíčových kompetencí v oblasti technického vzdělání. Malá je popularizace technických, řemeslných a přírodovědných oborů. U učňovského školství zcela chybí absolventi některých oborů, případně jsou v praxi bez většího zaškolení nepoužitelní. Žáci škol nemají dostatek informací o firmách v regionu a o možnosti následného uplatnění po ukončení studia. Současným problémem je i naopak průměrná či nízká kvalita absolventů, slabá jazyková vybavenost v požadovaných profesích. Absolventům je také vytýkán nižší zájem o práci a spolehlivost v komparaci se starší generací pracovníků. V oblasti vzdělávací nabídky bude zapotřebí pokračovat ve schvalování rozsahu nabídky studijních a učebních oborů jednotlivých škol tak, aby tato vzdělávací nabídka odpovídala dostupnosti a požadavkům trhu práce. Nositelem aktivity jsou školská zařízení, vysoké školy a Olomoucký kraj.

Snižování nerovností ve vzdělávání – Významným úkolem pro vzdělávací soustavu v Olomouckém kraji je umožnit každému jednotlivci maximálně rozvinout vlastní potenciál a zajistit dobrou dostupnost a prostupnost všech stupňů škol pro všechny společenské skupiny. Cílem je vytvořit prostor pro inkluzivní, stimulující a motivující prostředí k učení v průběhu celého života a to, aby si každý jednatel mohl kdykoliv v průběhu svého života vzdělávání doplnit, zvýšit či rozšířit. Nositeli aktivity jsou obce, školy, školská zařízení a Olomoucký kraj.

Podpora integrace dětí a žáků do vzdělávání – Nositelé aktivity jsou především obce v sociálně vyloučené lokalitě. Aktivita podpoří zkvalitnění vzdělávání romských dětí bez segregace do speciálních tříd a škol. Dle analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR se

v Olomouckém kraji identifikovalo celkem 62 sociálně vyloučených lokalit. Oproti původním 27 lokalitám z roku 2006 se celkový počet lokalit více než zdvojnásobil.

Výstavba výzkumných a vývojových (VaV) center - Prolínáním oborů mohou vznikat dosud nevyužitá příležitosti, které mohou být založeny na výstupech regionálních výzkumných a vývojových center na Univerzitě Palackého (Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum, Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů a Ústav molekulární a translační medicíny). Zvýšení počtu firem disponujících moderní VaV infrastrukturou povede k dalším investicím soukromých subjektů a realizaci navazujících projektů ve spolupráci s dalšími účastníky inovačního systému. Nositelem aktivity jsou podnikatelé z území Olomouckého kraje a VaV instituce.

Spolupráce podnikatelského sektoru s akademickou sférou – Aktivita povede ke zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit mezi podnikatelskými subjekty a mezi veřejným a podnikovým sektorem. Naplňování aktivity přispěje k navýšení počtu transferů technologií a znalostí a zároveň ke zvýšení mobility a mezisektorové spolupráce. Cílem je zvýšení rozsahu a intenzity spolupráce a transferu znalostí mezi akademickou sférou a firmami v kraji a motivace firem i výzkumníků ke spolupráci.

Rozvoj malých a středních podniků – Zejména malé a střední firmy nemají dostatek informací, na základě kterých by mohly rozhodnout o nastartování inovačního procesu ve své firmě, a nemají dostatek zkušeností s řízením inovačních procesů. Smyslem této klíčové oblasti je podpořit rozvoj služeb usnadňujících vznik tohoto typu inovací a obecně zvýšení inovační kapacity a následný růst místních firem. Sem spadají služby a aktivity, které usnadňují majitelům orientaci na trzích, orientaci v přicházející budoucnosti, orientaci v technologickém vývoji a důsledcích pro vlastní obor. Dále také inspirace v řízení strategie a budoucnosti firem a metody získávání nových trhů. Současně s tím jsou aktivity zaměřeny na dílčí služby, které usnadňují realizaci dílčích aktivit souvisejících s inovačními procesy firem. Nositelé aktivity jsou malé a střední podniky, vědeckotechnické parky a inovační centra a Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest.

Internacionalizace malých a středních podniků (MSP) – Aktivita zásadně podpoří schopnosti MSP pronikat na nové a perspektivní zahraniční trhy. Nositelé aktivity jsou malé a střední podniky a Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest.

Rozvoj infrastruktury podnikání – V Olomouckém kraji se vyskytuje 200 identifikovaných lokalit typu brownfield, které je možné regenerovat a opětovně využít pro ekonomické aktivity MSP. Olomoucký kraj má příznivé podnikatelské prostředí, které vychází ze silné průmyslové tradice, široké odvětvové a oborové základny, kvalitní a dostupné pracovní síly. To vše vytváří dobré podmínky pro rozvoj všech druhů podnikatelských aktivit. Cílem aktivity je proto zlepšit kvalitu a zvýšit využitelnost podnikatelské infrastruktury typu brownfield, a umožnit tak malým a středním podnikům realizovat své rozvojové podnikatelské záměry. Nositelé aktivity jsou malé a střední podniky.

Vzdělávání v rámci malých a středních podniků – Cílem aktivity je rozvoj kvalifikované pracovní síly v podnikání, zejména v případě inovačních procesů vyžadujících dostatečnou úroveň odborných znalostí a dovedností. Kvalifikované pracovní síly dlouhodobě chybějí zejména ve strojírenství a stavebnictví. Poptávka po čerstvých absolventech různorodých manažerských a administrativních oborů je značně menší než nabídka této pracovní síly. Obecně lze konstatovat nedostatek kvalifikované pracovní síly pro dělnické profese, což souvisí také s faktem vyhýbání se těmto profesím mladou generací. Důsledkem toho je „stárnutí“ některých profesí a nutnost zajištění pracovní síly ze zahraničí. Nositelem aktivity jsou podnikatelské subjekty.

Rozšíření obnovitelných zdrojů – V Olomouckém kraji jsou rozšířené klasické zdroje energie na úkor zdrojů moderních, obnovitelných a šetrných k životnímu prostředí. Aktivita si klade za cíl větší využití obnovitelných zdrojů energie. Nositelem aktivity jsou podnikatelské subjekty z Olomouckého kraje.

Úspora energie v podnikatelském sektoru – Aktivita povede k úspoře energie převážně prostřednictvím snížením energetické náročnosti budov a technologických procesů. Nositelem aktivity jsou podnikatelské subjekty.

Modernizace distribučních soustav – Se zvyšující se integrací decentralizovaných zdrojů energie (obnovitelných zdrojů) vzrůstá potřeba vhodně doplňovat stávající distribuční soustavu technologiemi, které umožňují zajistit spolehlivý provoz. Nositelem aktivity jsou podnikatelské subjekty.

Využití druhotných surovin – Hlavním cílem aktivity je podpora konkurenceschopnosti podniků a udržitelnosti ekonomiky prostřednictvím zaváděním nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin. Nositelem aktivity jsou podnikatelské subjekty.

Efektivní zásobování teplem – V Olomouckém kraji existuje nevyužitý potenciál kombinované výroby elektřiny a tepla, kdy je celá řada soustav zásobování teplem napájena ze zdroje monovýroby tepla a teplo z výroby elektrické energie není využito. Nositelem aktivity jsou podnikatelské subjekty.

Zabezpečení přenosové soustavy – Investice do moderní energetické infrastruktury jsou neodmyslitelnou součástí rozvoje Olomouckého kraje. Cílem aktivity je posílení konkurenceschopnosti a udržitelnosti regionální ekonomiky prostřednictvím rozvoje a modernizace energetické infrastruktury. Nositelé aktivity jsou podnikatelské subjekty, kterými jsou provozovateli přenosové soustavy (ČEZ, a.s. a ČEPS, a.s.).

Široký přístup k internetu – Rozvoj sítí pro vysokorychlostní přístup k internetu umožňující přenosovou rychlost alespoň 30 Mbit/s patří mezi základní infrastrukturu regionu, které jsou významným komunikačním prostředkem moderního hospodářství, nepostradatelným nástrojem znalostní společnosti. Aktivita podpoří růst konkurenceschopnosti ekonomiky založený na vysokorychlostních přístupových sítích k internetu. Nositelem jsou podnikatelské subjekty v elektronických komunikacích. Český telekomunikační úřad shromažďuje data o pokrytí republiky infrastrukturou pro rychlý internet. Teprve poté bude možné dokončit strategii rozvoje vysokorychlostního internetu nutnou k vypsání dotačních výzev.

Zvýšit potenciál informační a komunikační technologie (ICT) - ICT sektor v Olomouckém kraji disponuje velkým potenciálem, který není zcela využit. Potenciál lze za pomoci této aktivity přeměnit ve hmatatelné výsledky. Hlavním cílem je růst konkurenceschopnosti založený na vyvíjení a využívání vysoce inovativních ICT a rozvoji datových center. Nositeli aktivity jsou podnikatelské subjekty.

4. Význam aktivity AP SRR ČR pro rozvoj Olomouckého kraje

Pro 110 aktivit stanovených v Akčním plánu Strategie regionálního rozvoje České republiky 2015-2016 byl stanoven význam v rámci rozvoje Olomouckého kraje. Význam aktivit pro rozvoj kraje je uveden v příloze č. 1 – RAP SRR OK. Z těchto aktivity bylo 35 aktivit AP SRR ČR identifikováno jako velmi významných a 11 dokonce jako prioritní. Pouze tři aktivity AP SRR ČR byly identifikovány jako nerelevantních pro rozvoj Olomouckého kraje.

Význam aktivit byl stanoven na základě koncepcí a analýz zaměřených na udržitelný a vyvážený rozvoj regionu a Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje 2015-2020. Význam byl projednán v pracovních skupinách zřízených při RSK OK.

5. Zkratky

AP SRR ČR	Akční plán Strategie regionálního rozvoje České republiky
BRKO	biologicky rozložitelné komunální odpady
CLLD	komunitně vedený místní rozvoj
CNG	stlačený zemní plyn
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
HDP	hrubý domácí produkt
CHKO	chráněná krajinná oblast
ICT	informační a komunikační technologie
IDSOK	Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje
ITI	Integrovaná teritoriální investice
IZS	integrováný záchranný systém
JMK	Jihomoravský kraj
KAP	Krajský akční plán rozvoje vzdělávání
LNG	zkapalněný zemní plyn
MAP	Místní akční plán rozvoje vzdělávání
MSP	malý a střední podnik
OK	Olomoucký kraj
ORP	obec s rozšířenou působností
RAP SRR OK	Regionální akční plán Strategie regionálního rozvoje Olomouckého kraje
RSK OK	Regionální stálá konference pro území Olomouckého kraje
SEKM	Systém evidence kontaminovaných míst
VaV	výzkum a vývoj